

**NORSKE SJØMATBEDRIFTERS
LANDSFORENING**

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo
postmottak@fkd.dep.no

02.12.2009

Trondheim, 1. des. 2009

**Høring – Forskrift om kapasitetsøkning i lakse- og ørretoppdrett i 2010, deres ref. 200900464-
/AB**

Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) har følgende kommentarer til departementets forslag.

NSL er fornøyd med at departementet tar sikte på årlige tildelinger i lakse- og ørretnæringen tilpasset veksten i markedet. Havbruksnæringen bidrar til viktige arbeidsplasser og verdiskapning langs kysten. For fortsatt å ha denne posisjonen er næringen avhengig av å være konkurransekraftig, og et viktig element i dette er å sikre tilgang av produkter i takt med etterspørsel i markedet. NSL forutsetter at fremtidig vekst i produksjonskapasitet kommer både gjennom tildeling av nye konsesjoner og økning i MTB.

NSL er enig i at en forutsetning for vekst i havbruksnæringen er at den vurderes som miljømessig bærekraftig. NSL er imidlertid ikke enig i at store områder kan defineres som ikke bærekraftige slik det er gjort i høringsnotatet fra departementet. NSL har registrert at sektormyndighetene selv har beklaget kvaliteten på de rådene som er gitt departementet i denne saken pga korte tidsfrister. Dette rammer havbruksnæringa sterkt, og spesielt de minste aktørene i unntaksområdene. De store aktørene vil fortsatt kunne utvide i områder som ikke omfattes av denne begrensningen. NSL er svært kritisk til at store områder unntas fra kapasitetsøkning på basis av usikre råd som følge av korte tidsfrister.

For å nå vårt felles mål om en miljømessig bærekraftig og konkurransekraftig havbruksnæring som kan bidra til arbeidsplasser og verdiskapning langs kysten, er det viktig med balansert og korrekt fremstilling av årsakene til de utfordringer næringen og miljøet har. Ulike grader av vern må baseres i kunnskap og viten, og ikke i følelser.

NSLs kommentarer til områder som unntas fra kapasitetsøkningen i 2010:

NSL mener det er gjennomført en grundig prosess om nasjonale laksefjorder. NSL har derfor ingen kommentarer til at de etablerte laksefjordene unntas fra kapasitetsøkning.

Utfordringer knyttet til sykdom og lakselus ivaretas av egne forskrifter. Gjennom det arbeidet næringen selv har tatt initiativ til for å bekjempe PD og lakselus, bl.a. på Vestlandet, har næringen i tillegg vist både evne og vilje til å gjøre noe med utfordringene. Bæreevne til lokaliteter og større områder ivaretas gjennom krav til MOM-undersøkelser.

Det har vært en bred prosess knyttet til etablering av Nasjonale Lakseelver (NLE) og Nasjonale Laksefjorder (NLF). Det kan virke som at enkelte interesser arbeider for en omkamp om bl.a. Hardangerfjorden og Namsen som Nasjonale Laksefjorder. NSL er ikke enig i at det er behov for en ny runde med etablering av nye laksefjorder i Norge. Som et minimum må det ligge til grunn en evaluering av ordninga med NLF og NLE i forkant av at nye områder unnlates fra oppdrettsvirksomhet. NSL krever at departementet respekterer den prosessen som er gjennomført, og ikke etablerer særvilkår for enkeltområder som i dag ikke er definert som NLF.

De faglige vurderinger som ligger til grunn for å unnta områdene fra kapasitetsøkningen er begrensede. De faglige vurderinger som er lagt til grunn for eksempelvis Sør-Troms hevdes av aktører i området å være fra 2008, og situasjonen er betraktelig endret i området siden dette. Det ble ikke stilt spørsmål om området er bærekraftig i forbindelse med konsesjonstildelingen tidligere i år, hvor også dette området fikk tildelt nye konsesjoner. Dette forsterker inntrykket av at beslutningsgrunnlaget er dårlig faglig begrunnet.

Erfaring viser at sykdom og problemer med lus er øyeblikkssituasjoner. Dette gjelder for eksempel både unntaksområdene i Sør-Troms og i Nord-Trøndelag. NSL synes det er urimelig at enkeltaktører ikke skal kunne ta del i en produksjonsvekst i landet pga en øyeblikkssituasjon som vil være endret mange ganger før den faktiske produksjonsøkningen blir satt i verk. NSL mener derfor aktører i disse områdene også må få ta del i kapasitetsøkningen. Dersom det vurderes at lokaliteter ikke har kapasitet til produksjonsøkning, eller at det bør avventes ytterlig produksjonsøkning inntil en har fått situasjonen med sykdom/lus under kontroll, må dette sikres gjennom tildeling av lokaliteter i nye områder og gjennom myndighetenes sykdoms-/ lusebekjempelse. Oppdretterne må uansett få del i kapasitetsøkningen slik at den kan tas i bruk når nye lokaliteter er klarert, eller når situasjonen i de gjeldene områdene igjen er under kontroll.

NSL mener i utgangspunktet at det bør åpnes for en generell økning av MTB for alle som har tillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i dag. Utvidelsen bør ikke være avhengig av søknad, og må gis vederlagsfritt. NSL mener departementets forslag til vederlag er oppsiktsvekkende høyt. Fra en konsesjonspris på 8 millioner kroner i 2009 foreslås det en økning på 25 % på kun ett år. NSL ser ingen grunner for denne voldsomt høye økningen.

NSL vil også påpeke at for Nord-Troms sin del har økningen vært enda høyere. Nord-Troms har i alle sammenhenger for øvrig i samfunnet vært ansett som en del av tiltakssonen sammen med Finnmark. Da konsesjoner ble lagt ut for salg i 2009 var Nord-Troms imidlertid sidestilt med resten av landet, og prisen for konsesjoner fikk en formidabel økning, som faktisk var høyere enn i øvrige deler av landet. Nord-Troms har utfordringer på linje med Finnmark. Regionen må igjen få konsesjonspris som gjenspeiler dette.

Vi registrerer at også Fiskeridirektoratet etterlyser etablering av operative indikatorer i forkant av makrobetraktninger, og at direktoratets regionkontorer kan ha vurdert mulig kapasitetsvekst etter noe ulike kriterier. NSL understreker viktigheten av en balansert og korrekt fremstilling av årsakene til de utfordringer næringen og miljøet har. NSL kan ikke godta at næringsaktører utelukkes fra kapasitetsøkning på et ubalansert og mangelfullt faglig grunnlag.

NSL ser at næringen har en utfordring knyttet til omdømme som følge av stort fokus på lusesituasjonen i næringa i høst. Markedsmessig ser NSL ingen utfordringer knyttet til produksjonsvekst. NSL kan imidlertid godta en utsettelse for produksjonsveksten inntil situasjonen er mer avklart. All aktivitet har påvirkning på miljøet, og det er av interesse for både næringen selv og samfunnet for øvrig at næringen kan utvikle seg videre. NSL forutsetter at en evt. utsettelse av produksjonsveksten er kortvarig og at tiden benyttes til å etablere gode faglige indikatorer for hva som skal betraktes som akseptabel påvirkning fra et miljømessig bærekraftig oppdrett.

Med vennlig hilsen

Kristin Sæther

Fagsjef oppdrett, NSL